

8. Gezamenlijke bekering

Introductie

Tot nog toe hebben we het vooral gehad over de persoonlijke bekering, maar in de Bijbel lezen we ook regelmatig over groepen, die gezamenlijk tot bekering komen. We lezen bijvoorbeeld over de stad Ninevé, die zich in zijn geheel bekeerd. We horen dat Israël zich een aantal keer collectief bekeerd tot God. En we lezen in het Nieuwe Testament, dat mensen met hun hele familie tot inkeer komen. Kennelijk is bekering niet alleen een individuele zaak, maar ook een collectieve zaak. Hoe zit dit? Hoe kunnen wij ons gezamenlijk bekeren? En wat als we bij een groep horen, die zich niet bekeert? Laten we de Bijbel induiken voor antwoorden.

God werkt door families heen

In de introductie noemden we al een aantal gezamenlijke bekeringen in de Bijbel. Laten we hier verder op inzoomen. Het eerste belangrijke gegeven in de Bijbel is dat er in familieverbanden gedacht wordt. Als wij ons bekeren, dan betekent dat niet alleen iets voor onszelf, maar ook voor onze familie. Zeker als je getrouwd bent en misschien wel kinderen hebt, heeft een persoonlijke bekering veel invloed op de meest nabije familieleden.

In de Bijbel wordt er veel sterker in familieverbanden gedacht, dan in onze maatschappij. Onze maatschappij is in hoge mate individualistisch. Dit betekent dat ieder persoon keuzes maakt voor zichzelf. Vroeger was het nog veel meer, dat als de man des huizes iets besloot, dat zijn gezin hem daar automatisch in navolgde. In de Bijbel vinden we dat idee ook steeds terug. De man des huizes is de voortrekker en draagt de hoogste geestelijke verantwoordelijkheid voor zijn gezin.

We zien dan ook dat Noach met zijn hele gezin gered wordt in de ark. Ook Rachab wordt met al haar verwanten gered, als de muren van Jericho instorten. Abraham trekt met zijn gezin, en allen die hem verder toebehoorden, naar het Beloofde Land. En in het Nieuwe Testament lezen we over de gevangenisbewaker, die met zijn hele gezin tot geloof komt. We lezen verder over een vader, met vier dochters, die allemaal profeteerden. Keer op keer werkt God met hele families of gezinnen.¹

Aan de negatieve kant van het spectrum zien we hetzelfde gebeuren. We zien dat Korach, Dathan en Abiram, samen met hun gezinnen levend door het dodenrijk verzwolgen worden.² Hun familie deelde in hetzelfde lot als zij. Ook zien we vaak dat de slechtheid door de geslachten heen werkte. Er waren slechte families of volken, zoals de Amelekieten, waarmee God een eeuwige strijd had, door alle generaties heen.³

Nu waren hier wel uitzonderingen op. Iedereen krijgt ook persoonlijk de kans om zich te bekeren. We lezen bijvoorbeeld ook het verhaal van Ruth, die als enige haar Moabitische familieleden en volksverwanten achterliet en zich bij het volk van Israël voegde. Ook werd iedereen in het verhaal van Korach, Dathan en Abiram opgeroepen om hun tenten te verlaten, voordat zij levend verzwolgen werden. Alle volwassen familieleden hebben de kans gehad om zich van hen af te keren. Zo zien we wel ruimte in de Bijbel voor de bekering van enkelingen, maar gewoonlijk gaat het om hele families.

¹ Genesis 7:1, Genesis 12, Jozua 2 en 6, Handelingen 16, 21:8-9.

² Numeri 16.

³ Exodus 17:16.

Dit heeft met het Bijbelse beeld te maken, dat we voortleven in onze kinderen. Zij dragen een stuk identiteit van hun ouders mee. Volken worden dan ook aangesproken met de namen van hun voorvaders. Zo draagt het volk Israël de nieuwe naam van Jakob, namelijk 'Israël'. Dit geldt ook voor vele andere volken in de Bijbel. De voorvaders leven voort in hun nakomelingen. En hoewel iedere nakomeling een eigen, afwijkende keuze kan maken, gebeurt dit toch vaak niet, omdat hun voorouders in hen voortleven.

Ook wij worden in belangrijke mate bepaald door ons voorgelicht en door de omgeving waarin we leven. Of we dit nu leuk vinden of niet, het is de realiteit. Dit neemt niet weg dat we onze persoonlijke keuzes kunnen maken, die afwijken van wat gangbaar is, maar toch dragen we veel mee van onze ouders en familieleden en volkscultuur. Dit onderstreept het belang van collectieve bekering. Ook voor onze families, gemeenschappen, dorpen, steden en landen is bekering mogelijk en nodig. We worden gezamenlijk terug geroepen naar God.

Bekering van volken of steden in de Bijbel

In de Bijbel vinden we dan ook veel oproepen tot bekering, die collectief van aard zijn. Keer op keer wordt het volk van de Israëlieten opgeroepen om zich te bekeren.⁴ Dan gaat het over een gezamenlijke actie. De koning en de hoogste bestuurders zijn geroepen om hierin het voortouw te nemen. Zij dragen de hoogste verantwoordelijkheid om een land naar bekering te leiden of niet. Zij worden dan ook als eerste aangesproken hierop.

Eén van de bekendste succesverhalen van gezamenlijke bekering, is de bekering van de stad Ninevé. Dit was de hoofdstad van het Assyrische Rijk, een gewelddadig en slecht rijk. De Assyriërs stonden erom bekend, dat zij hun overwonnen tegenstanders levend vilden. Zij hadden geen medelijden en bedreven veel kwaad. Zij waren berucht en gehaat in de hele toenmalige wereld. Maar in het boek Jona lezen we dat de profeet Jona in Ninevé het aankomende oordeel moet gaan prediken. Op deze boodschap bekeert heel Ninevé zich in zak en as. Zij gaan gezamenlijk huilen, bidden en vasten. Daarop wendt God het oordeel van hen af. Hij is de stad genadig.

Ook het volk Israël bekeert zich soms op de boodschap van de Heer. We lezen bijvoorbeeld in Ezra 9-10 dat het hele volk zich bekeert van de gemengde huwelijken, die God hen verboden had. Het hele volk begint luid te huilen en werpt zich biddend voor de Heer neer. Ze beloven de buitenlandse vrouwen weg te sturen en zo bekeren zij zich gezamenlijk tot de Heer.

Het bijzondere is dat Gods blik niet bij het volk Israël blijft steken. Hij is ook bezig met de andere volken van de wereld. Veel profetieën in het Oude Testament zijn waarschuwend oordeelsprofetieën voor de heidenvolken. Ook zij werden opgeroepen om zich te bekeren. En we lezen ook dat God zich op een positieve manier bemoeit met deze volken. Zo lezen we bijvoorbeeld in Amos 9:7:

'Bent u niet als de Cusjieten voor Mij, Israëlieten?' spreekt de Heer: 'Heb Ik Israël niet weggeleid uit het land Egypte, de Filistijnen uit Kaftor en de Syriërs uit Kir?'

God bemoeide zich kennelijk met meer volken, dan Israël alleen. Alle volken hadden de gelegenheid om zich te bekeren tot de Heer. En kennelijk gebeurde dat soms ook. We lezen hoe God heidenvolken gebruikte en beloftes meegaf voor de toekomst. In de profetenboeken kunnen we dat allemaal lezen. God is niet alleen met individuen bezig en ook niet alleen met Israël, maar met alle volken en groeperingen, die op deze aarde leven.

⁴ Zie bijvoorbeeld Jeremia 3:7,12 of Hosea 14:2-3.

Bekering van gemeenschappen

Naast volken en families, worden ook gemeenschappen in de Bijbel opgeroepen om zich te bekeren. We zien dit bijvoorbeeld gebeuren in de brieven, die Jezus dicteert in Openbaring 3-4 aan de zeven gemeentes in Klein-Azië. Jezus roept deze gemeentes op om zich te bekeren van slechte praktijken en de goede dingen na te streven. Als zij gehoorzaam zijn, zullen zij daarin gezegend worden. Maar als zij ongehoorzaam zijn, dan zal Jezus de kandelaar uit hun midden wegnemen. Dit betekent dat de aanwezigheid van zijn Heilige Geest dan uit het midden van de gemeente zal wijken.

Het bovenstaande laat zien dat God ook geloofsgemeenschappen in zijn geheel kan oproepen om zich te bekeren. En de consequenties zijn ook collectief. God kan besluiten om een gemeenschap te verlaten, waarna het einde snel zal volgen voor deze gemeenschap. Anderzijds kan God gemeenschappen ook enorm zegenen en zorgen dat zijn heilige aanwezigheid heel zichtbaar en voelbaar aanwezig is. Je zou kunnen zeggen dat de geestelijke temperatuur van gemeenschap tot gemeenschap verschilt. Dit hangt niet af van individuen alleen, maar van de hele groep, als collectief. En de hele groep kan zich bekeren van een verkeerde weg.

Daarom is het goed voor een geloofsgemeenschap om zich af te vragen of zij nog op het juiste pad wandelen of dat het tijd is voor een (hernieuwde) bekering. Van tijd tot tijd moet de visie en focus weer op God afgestemd worden, anders drijft een gemeenschap langzaam bij God weg. Het kan zijn dat het vuur van Gods Geest vroeger in de gemeente brandde, maar dat men nu in gewoontes en tradities is vast komen te zitten. Het is zo gemakkelijk voor een gemeenschap om na verloop van tijd in een religieuze traditie te verzanden, waarbij de Geest geen ruimte meer heeft en het leven eruit wegsijpelt. Dan worden we als gemeenschap weer opgeroepen om weer wakker te worden en weer de eerste liefde na te jagen.

Hoe gaat gezamenlijke bekering in zijn werk?

Hoe bekeer je je nu als gemeenschap? Wie neemt daarin het voortouw? Dat zijn vragen, die nog niet zo gemakkelijk zijn te beantwoorden. Als we naar antwoorden op deze vragen zoeken in de Bijbel, dan komen we er al snel op uit, dat hier geen standaard antwoord op te geven is. Het bekeringsproces verloopt iedere keer op een unieke wijze. Vaak nemen de leiders het voortouw bij een bekering, maar soms komt het initiatief ook van onderop. Laten we de Bijbelse getuigenissen eens bekijken:

Laten we beginnen bij het bekende verhaal van **Jona**. We lezen in Jona 3:4-6 het volgende:

En Jona begon de stad in te gaan, één dagreis. Hij predikte en zei: Nog veertig dagen en Ninevé wordt ondersteboven gekeerd! De mensen van Ninevé geloofden in God. Zij riepen een vasten uit en trokken rouwgewaden aan, van de grootste tot de kleinste onder hen. Toen dat woord de koning van Ninevé bereikte, stond hij op van zijn troon, legde zijn staatsiegewaad af, hulde zich in een rouwgewaad en ging in het stof zitten.

In deze geschiedenis zien we dat het initiatief duidelijk bij het volk zelf vandaan komt. Zij horen en geloven het woord van de profeet Jona, van klein tot groot. Het hele volk werd aangeraakt door de woorden van Jona en gezamenlijk beginnen zij te vasten. En vervolgens horen we dat het woord de koning bereikt en dat hij ook mee gaat doen met het vasten. Vanaf dat moment wordt het vasten ook officieel uitgeroepen in de stad Ninevé. Maar het initiatief kwam duidelijk van onderop. De koning is niet de eerste, die gaat vasten, maar hij volgt het voorbeeld van het volk.

De belangrijkste ingrediënten van de bekering van Ninevé zijn het vasten van eten en drinken, het aantrekken van rouwgewaden en het bekeren van slechte en gewelddadige daden. Het rouwen en vasten markeert vooral het moment van bekering. Het laat zien dat de mensen van Ninevé zich echt willen omkeren en de boodschap van Jona serieus nemen. De boodschap raakt hen kennelijk diep. En het bekeren van de slechte en gewelddadige daden kunnen we de inhoud van de bekering noemen. Dit zal, als het goed is, het blijvende gevolg van de bekering zijn. Er wordt een ander pad ingeslagen en de daden worden gebeterd.

Om het puntsgewijs samen te vatten, zien we de volgende zaken bij de bekering van Ninevé:

1. Profeet met oordeelsaankondiging
2. Bekering van het volk
3. Bekering van de koning daaropvolgend
4. Vasten en rouwen
5. Stoppen met slechte en gewelddadige daden

We gaan door naar het voorbeeld uit **Ezra 9-10**, dat we al eerder aanhaalden. In die dagen waren de Joden net teruggekeerd uit ballingschap, maar waren zij huwelijken aangegaan met Kanaänitische vrouwen, tegen het gebod van de Heer in. In Ezra 9:3-4 lezen we de reactie van Ezra, een priester en Schriftgeleerde, die het volk kwam onderwijzen:

Toen ik deze zaak hoorde, scheurde ik mijn kleding en mijn mantel en ik trok haar van mijn hoofd en uit mijn baard, en ging ontzet zitten. Allen die beefden voor de woorden van de God van Israël, verzamelden zich bij mij vanwege de trouwbreuk van de ballingen, en ik bleef ontzet zitten, tot het avondoffer.

We lezen hier dus, dat Ezra als eerste in zak en as gaat zitten. Het scheuren van de kleding en het uittrekken van haar, waren tekenen van rouw. Ezra laat hiermee zijn diepe verdriet zien over wat de Israëlieten gedaan hadden. En bij hem verzamelt zich dan allereerst een groep van trouwe, Godvrezende, mensen. Zij waren ook verdrietig over wat het volk van de Israëlieten had gedaan. Vervolgens lezen we in Ezra 10:1 en 5:

Terwijl Ezra zo bad en deze belijdenis deed en zich huilend voor het huis van God liet neervallen, voegde een zeer grote gemeente van mannen, vrouwen en kinderen uit Israël zich bij hem; want ook het volk huilde luid ... Toen stond Ezra op en hij deed de oversten van de priesters, van de Levieten en van heel Israël zweren om dienovereenkomstig te handelen; en zij zwoeren een eed.

Ook hier zien we dat eerst een groot gedeelte van het volk mee begint te rouwen en te huilen. Daarna worden ook de leiders er officieel bij betrokken. Ezra liet hen een eed zweren, dat de vreemde vrouwen weggestuurd zouden worden. Hierna lezen we nog dat de leiders het hele volk verzamelen in Jeruzalem. Het volk besluit om de vreemde vrouwen weg te sturen. En vervolgens wordt besloten dat de leiders dit als eerste aan zullen pakken. We zien hier dus een wisselwerking tussen leiders en volk ontstaan, waarbij het initiatief afwisselt. Maar in eerste instantie kwam ook deze bekering van onderop tot stand.

Om het puntsgewijs samen te vatten:

1. Priester/Schriftgeleerde gaat in rouw en belijdt schuld
2. Kleine groep trouwe mensen gaat mee rouwen
3. Een grote groep uit het volk voegt zich bij hen
4. De leiders zweren een eed
5. De vreemde vrouwen worden weggestuurd

Een voorbeeld waarbij de gezamenlijke bekering van bovenaf begint, is de bekering van het volk Israël ten tijde van koning Josia. In zijn dagen lag de Tempel er vervallen bij en werd de wet van God niet meer nageleefd. Maar koning Josia besloot de Tempel weer te herstellen. Bij deze herstelwerkzaamheden vond hogepriester Hilkia het wetboek van God terug. Dit boek werd naar koning Josia gebracht en aan hem voorgelezen. In 2 Koningen 22:11 lezen we de reactie van de koning:

Het gebeurde nu, toen de koning de woorden van het wetboek hoorde, dat hij zijn kleren scheurde.

In vers 19 lezen we ook nog dat koning Josia hierbij huilde voor Gods aangezicht. Na deze tekenen van rouw laat Josia de Heer raadplegen, door middel van de profetes Hulda. En vervolgens zet Josia de gezamenlijke bekering van Israël in gang. We lezen in 2 Koningen 23:1-3 het volgende:

Toen stuurde de koning boden, en al de oudsten van Juda en Jeruzalem verzamelden zich bij hem. De koning ging naar het huis van de Heer, en met hem iedere man uit Juda en alle inwoners van Jeruzalem, de priesters, de profeten en heel het volk, van de kleinste tot de grootste. En hij las ten aanhoren van hen al de woorden van het boek van het verbond dat in het huis van de Heer gevonden was. De koning ging bij de pilaar staan en sloot een verbond voor het aangezicht van de Heer, om de Heer te volgen en Zijn geboden, Zijn getuigenissen en Zijn verordeningen met heel zijn hart en met heel zijn ziel in acht te nemen, door de woorden van dit verbond die in deze boekrol beschreven zijn, te bevestigen. En het hele volk trad toe tot dit verbond.

We lezen dus dat Josia allereerst alle leiders verzamelt. En daarna verzamelt hij ook heel het volk bij de Tempel van de Heer. Hier leest koning Josia het wetboek van God voor heel het volk voor. Vervolgens sluit hijzelf een verbond met de Heer om Gods wet weer na te gaan leven. En heel het volk en alle leiders voegen zich bij koning Josia en treden ook toe tot dit verbond. We zien hier dat de gezamenlijke bekering duidelijk van bovenaf wordt geïnitieerd, maar dat wel het hele volk daarin volgt.

Om het puntsgewijs samen te vatten:

1. Hogepriester vindt het wetboek terug
2. Koning Josia rouwt en bekeert zich
3. De leiders worden samengebracht
4. Heel het volk wordt samengebracht
5. Gezamenlijk sluiten zij een nieuw verbond met de Heer om zijn wet te volgen

Als we deze drie voorbeeldverhalen samen nemen, dan zien we dat het initiatief soms van bovenaf en soms van onderop komt. Toch zien we veel dezelfde elementen bij de gezamenlijke bekeringen. We horen steeds van een priester, profeet of onderwijzer die de mensen op Gods wet of komende oordelen wijst. Vervolgens zien we dat mensen beginnen te rouwen en te vasten. Daarna zien we vaak een verzameling van de leiders en van de gemeenschap. En tenslotte zien we een officieel voornemen of verbond, waarbij de gemeenschap collectief hun slechte gedrag besluit te verbeteren. Hierbij de centrale elementen van de gezamenlijke bekering nog een keer puntsgewijs op een rij:

1. Verkondiging van Gods bedoelingen en/of komende oordelen
2. Gezamenlijk rouwen en vasten
3. Verzameling van leiders en gemeenschap
4. Officieel besluit om collectief het gedrag te verbeteren

Wat betekent dit voor ons?

We hebben nu gezien hoe gezamenlijke bekering in zijn werk gaat in de Bijbel. Maar wat betekent dit voor ons? Ook in ons land, in onze familie en in onze gemeenschappen kan het scheef groeien. We kunnen bij God vandaan groeien met alle slechte gevolgen van dien. Maar hoe kunnen we ons omkeren om het juiste pad weer op te gaan, met zijn allen?

Kennelijk is het in de eerste plaats belangrijk dat er een leraar, profeet of voorganger is, die namens God de vinger op de zere plek kan leggen. Als het Woord van God niet verkondigd wordt en als mensen niet horen dat ze op een verkeerde weg wandelen, dan kan men zich daar ook niet van afkeren. Pas als er iemand is, die zijn stem durft te laten horen, kan er wat in beweging gaan komen. Dit vraagt vaak een hoop moed, toewijding en doorzettingsvermogen, van de persoon in kwestie.

We hebben dit principe ten tijde van de reformatie sterk in werking zien treden. De vroege reformatoren stonden op tegen allerlei misstanden in de Rooms Katholieke Kerk. Zij waren vaak eenlingen en betaalden daar ook vaak met hun eigen leven voor. Zij werden vervolgd, gemarteld en gedood. Maar doordat zij hun stem lieten klinken en niet meer konden zwijgen, is er uiteindelijk een reformatie op gang gekomen. Soms laten mensen zich snel overtuigen door een profeet of leraar, maar heel vaak kost het moeite, strijd en tranen, voordat dat gebeurt.

Als je iets ziet, wat niet klopt, ga daar dan over in gebed. Misschien heeft de Heer jou wel uitgekozen om je stem daartegen op te heffen. Misschien ook niet, maar dat kan de Heer jou laten weten. Laten we er echter niet bij voorbaat vanuit gaan, dat iemand anders het wel zal doen. Als Jona, Ezra en Josia niet opgestaan waren voor Gods Woord, dan had de geschiedenis heel anders kunnen lopen. Laten ook wij met moed en durf spreken vanuit het Woord van God. Tegelijk mogen wij ook met nederigheid en liefde spreken. Van Ezra en Josia lezen we, dat zij allereerst zichzelf bekeerden. Zij vergoten tranen voor het volk en gingen over tot rouw en vasten. Zij wisten dat zij deel uitmaakten van het volk en ook mede verantwoordelijk waren. In die Geest van nederigheid mogen we dingen aankaarten.

In de tweede plaats kunnen we uit de vorige paragraaf leren, dat bekering haast altijd met rouw en vasten gepaard gaat. Laten we niet gemakkelijk over dingen heen leven, ze bagatelliseren of onder het tapijt schuiven. Maar laten we onszelf de vraag stellen: raakt het ons nog, als onze gemeenschappen van God verwijderd raken? Wanneer heb ik voor het laatst daarover gehuild, gevast en gebeden? Beseffen we werkelijk wat we aan het doen zijn tegenover God? Pas als deze dingen ons echt raken, kan er een echte verandering op gang komen.

Dit is geen oproep om met gemaakte of zelf opgeroepen emoties te gaan bidden. God moet ons hart aanraken en zacht maken, zodat we daadwerkelijk geraakt worden door deze dingen. Laten we God daarom bidden, dat Hij zijn eigen verdriet door ons laat voelen. Dat wij door Gods eigen emoties aangeraakt mogen worden, zodat er daadwerkelijk een verandering kan gaan plaatsvinden. Gebed en vasten zijn belangrijke middelen om ons hart op God af te stemmen. Dan komt er meer ruimte voor God om dingen aan ons te laten zien of te laten voelen.

In de derde plaats kunnen we leren dat we samen moeten gaan komen, om een verandering te bewerken. Als we allemaal als individuen apart blijven staan, zullen we ons nooit gezamenlijk kunnen bekeren. Laten we elkaar daarom opzoeken. In de eerste plaats kunnen we mensen om ons heen verzamelen, die dezelfde dingen zien als wij. Dan kunnen we samen bidden daartegen. Gezamenlijk gebed is heel krachtig, leren we uit de Bijbel en uit de praktijk van alle dag.⁵ Als de tijd daar rijp voor is, kan de hele gemeenschap verzameld worden en opgeroepen worden tot bekering.

⁵ Zie bijvoorbeeld Mattheüs 18:19-20.

In de laatste plaats kunnen we uit de vorige paragraaf leren, dat gezamenlijke bekering ook tot een gezamenlijk besluit zal leiden, om een nieuw pad te gaan bewandelen. Bekering betekent niet alleen huilen, vasten, bidden of geraakt worden. Nee, ware bekering betekent een daadwerkelijke verandering van daden, een nieuwe weg inslaan. Zeker als het een grotere gemeenschap aangaat, zal er een officieel besluit genomen moeten worden, waarbij de hele gemeenschap zich daarachter schaart. Anders zal de bekering zeer waarschijnlijk even snel doodbloeden, als dat hij begon. Bekering moet omgezet worden in concrete actie.

We zien dit al bij kleine ruzietjes in onze persoonlijke relaties. Je kunt elkaar excuses aanbieden en tegen elkaar zeggen dat het weer oké is, maar het beste is om ook afspraken te maken, hoe je het de volgende keer anders gaat doen. Dan kom je verder met elkaar en laat je elkaar zien dat je de relatie serieus neemt en dat je bereid bent daar ook offers voor te brengen. Zolang het niet concreet wordt, draaien we eigenlijk om de hete brei heen en doen we al snel weer alsof alles goed is, maar de angel is er dan nog steeds niet uit. Zo ook met gezamenlijke bekering. Dit moet leiden tot concrete afspraken en nieuwe stappen, wil het een echte en blijvende verandering gaan geven.

Wat als je deel uitmaakt van een onbekeerde groep?

De bovenstaande punten zijn van toepassing, als een groep zich daadwerkelijk wil bekeren. Maar het gebeurt ook heel vaak dat groepen zich helemaal niet willen bekeren. Zelfs als zij daar duidelijk toe opgeroepen worden, kunnen gemeenschappen zover bij God vandaan zijn gegroeid, dat zij zich helemaal niet willen bekeren. Dat is een ernstige zaak, want dit zal op de lange termijn tot de oordelen van God leiden. Hoe moeten we omgaan met een situatie, waarbij je deel uitmaakt van een gemeenschap, die zich niet wil bekeren?

Laten we ten eerste vaststellen dat voor God niets onmogelijk is. Natuurlijk kan het zo zijn dat een gemeenschap zich niet bekeert, daar zit ook een stuk vrije wil bij. Maar laten we nooit bij voorbaat de mogelijkheid uitsluiten dat een gemeenschap of een volk zich tot de Heer gaat bekeren. Voor God zijn alle dingen mogelijk. Hij kan ook het Nederlandse volk weer bekeren tot Hemzelf. Laten we daarvoor bidden en strijden.

Toch blijft het een lastige situatie, als je als eenling dingen ziet, die niet kloppen, en men wil er niets aan veranderen. Hoe ga je daar nu concreet mee om? Dat hangt helemaal van de situatie af. Je zult hierover God moeten raadplegen. Er zijn verschillende antwoorden op een dergelijke situatie: voorbede, plaatsvervangend schuld belijden, prediken en soms ook wegtrekken uit de gemeenschap. Al deze antwoorden vinden we in de Bijbel terug, in verschillende situaties.

Een mooi voorbeeld van voorbede en plaatsvervangend schuld belijden is Daniël. In Daniël 9 kunnen we lezen dat Daniël uitgebreid bidt voor de overtredingen van zijn volk Israël. Daar sluit hij zichzelf helemaal bij in. Hij spreekt voortdurend in de 'wij-vorm'. Daniël beseft heel goed dat ook hijzelf een Israëliet was. Hij plaatste zichzelf niet meteen buiten of tegenover de groep, maar hij beleed zonden in de 'wij-vorm'. Dat is een mooie en nederige houding en het getuigt van het aanvaarden van de eigen verantwoordelijkheid in een gegeven situatie. Laten we luisteren naar een paar van zijn woorden:

Ik bad tot de Heer, mijn God, en deed belijdenis en zei: Och, Heer, grote en ontzagwekkende God, Die Zich houdt aan het verbond en de goedertierenheid ten aanzien van hen die Hem liefhebben en Zijn geboden in acht nemen, wij hebben gezondigd, wij hebben onrecht gedaan, wij hebben goddeloos gehandeld, wij zijn in opstand gekomen door af te wijken van Uw geboden en bepalingen. Wij hebben niet geluisterd naar Uw dienaren, de profeten, die in Uw Naam spraken

tot onze koningen, onze vorsten en onze vaders, en tot heel de bevolking van het land. Bij U, Heer, is de gerechtigheid, maar bij ons de schaamte op het gezicht... (Daniël 9:4-7)

Daniël sluit zichzelf helemaal in bij het volk en benoemt heel concreet de misstappen, die zij begaan hadden. In vers 20 staat dan ook dat Daniël zijn eigen schuld beleet en de schuld van zijn volk. Hij wist dat hijzelf ook niet vrijuit ging. Hij beleet zijn schuld. En daarbij deed hij voorbede voor zijn volk, of er een omkeer in de ballingschap zou mogen komen. Dit krachtige gebed werd in de hemel gehoord en een engel verscheen aan Daniël om hem de toekomst van het volk Israël te openbaren.

Zo kunnen ook wij voorbede doen voor ons land en volk, onze familie en onze gemeenschappen. Laten we onszelf daarbij insluiten en ook namens onszelf en de hele groep onze schuld belijden aan de Heer. Laten we om vergeving en nieuwe doorbraken vragen. Dat zijn krachtige gebeden, die veel in beweging kunnen zetten.

In andere gevallen zullen we moeten prediken of strijden tegen de verkeerde dingen, die we om ons heen zien gebeuren. We zagen al het voorbeeld van Jona, die tegen Ninevé predikte en profeteerde over een komend oordeel. Soms zijn we ook in verantwoordelijke posities gesteld, waarin we daadwerkelijk iets aan de situatie kunnen veranderen. Laten we dan strijden voor het recht en de aanwezigheid van de Heer in ons land en in onze gemeenschappen.

Maar soms zijn er ook gevallen, waarin God Zelf aangeeft dat het einde verhaal is. We horen God af en toe tegen de profeten zeggen dat zij niet meer mogen bidden voor een volk, of dat zij niet meer mogen profeteren, omdat er toch niet geluisterd wordt. In een enkel geval roept God ons zelfs op om te vertrekken uit een land, een familie of een gemeenschap, omdat er oordeel gaat komen. Laten we de Bijbelse voorbeelden kort langslopen:

En u, bid niet voor dit volk, hef voor hen geen geroep of gebed aan, dring niet bij Mij aan, want Ik zal niet naar u luisteren. Ziet u niet wat zij doen in de steden van Juda en op de straten van Jeruzalem? (Jeremia 7:16-17)

Toen kwam de Geest in mij en deed mij op mijn voeten staan. Hij sprak met mij en zei tegen mij: Ga naar binnen, sluit u op binnen in uw huis. En wat u betreft, mensenkind, zie, zij zouden touwen om u heen slaan en u daarmee binden. Daarom moet u zich niet in hun midden begeven. Uw tong zal Ik aan uw gehemelte doen kleven, zodat u stom wordt en u voor hen niet kunt zijn als iemand die bestraft, want zij zijn een opstandig huis! (Ezechiël 3:24-26)

En Hij zei tegen hen: Het is u gegeven het geheimenis van het Koninkrijk van God te kennen; maar tot degenen die buiten zijn, komt alles door gelijkenissen, opdat zij ziende zien en niet doorzien, en horende horen en niet begrijpen; opdat zij zich niet op enig moment bekeren en de zonden hun vergeven worden. (Markus 4:11-12)

Toen zeiden die mannen tegen Lot: Wie hebt u hier verder nog? Een schoonzoon, uw zonen, of uw dochters: breng allen die u in de stad hebt, uit deze plaats naar buiten. Want wij gaan deze plaats te gronde richten, omdat de roep van haar zonden groot geworden is voor het aangezicht van de Heer. Daarom heeft de Heer ons gezonden om haar te gronde te richten. (Genesis 19:12-13)

En ik hoorde een andere stem uit de hemel zeggen: Ga uit haar weg, Mijn volk, opdat u geen deel hebt aan haar zonden, en opdat u niet van haar plagen zult ontvangen. Want haar zonden hebben zich opgestapeld tot aan de hemel, en God herinnerde Zich haar ongerechtigheden. (Openbaring 18:4-5)

Uit deze teksten kunnen we opmaken, dat er niet altijd gebeden, gestreden en verkondigd kan worden. Soms is de maat vol en zijn de zonden te groot. Het oordeel is dan onafwendbaar. God kan ons in zo'n geval vragen om te zwijgen of zelfs weg te gaan uit een gemeenschap, stad of land. In dat geval kunnen wij maar beter luisteren naar de Heer, zodat wij niet ook onder het oordeel komen te vallen. Dit laat zien dat we altijd Gods leiding moeten zoeken, als we ons in een gemeenschap bevinden, die God niet (meer) volgt. Laten we Hem om genade en ook om leiding bidden. Hij kan ons laten zien wat het juiste antwoord op de juiste tijd is.

Laat in elk geval wel de oproep duidelijk gehoord worden, dat het over het algemeen goed is om voorbede te doen. Laten we gepassioneerd bidden voor Nederland, voor onze geloofsgemeenschap, voor onze collega's, voor onze hobby club, voor onze familie, etc. Laten we bidden zolang het kan en zolang God ons niet laat weten, dat het te laat is. We mogen voorbede doen, schuld belijden en geestelijk strijden in gebed voor de mensen om ons heen. Heer, geef ons daar de passie en focus voor!

Komt gezamenlijke bekering nog wel voor vandaag de dag...?

Als je om je heen kijkt in de Westerse wereld, dan kun je jezelf afvragen of de boodschap van gezamenlijke bekering nog wel hout snijdt in deze tijd. Komt het eigenlijk nog wel voor in deze tijd, dat landen of steden zich gezamenlijk bekeren? Het is goed om iets verder te kijken dan onze eigen omgeving, als we bemoedigd willen worden op dat vlak. Wonderen op lands- en stadsniveau gebeuren nog steeds, alleen worden ze niet zo breed uitgemeten in onze huidige media.

Vandaag de dag wordt er nog steeds op allerlei plekken profetisch gebeden en gestreden om gemeenschappen, steden, gebieden en zelfs landen. En daarbij worden ook overwinningen geboekt. Jezus is een machtige Strijder, ook vandaag de dag. Wil je concrete getuigenissen hierover lezen, dan doe je er goed aan om boeken van hedendaagse profeten te lezen, die de roeping op hun leven hebben om te bidden, te strijden en te profeteren over natiën, volken en steden.

Een bekende profetes op dit vlak is Cindy Jacobs. Zij heeft een evenwichtig boek over deze materie geschreven, onder de titel 'De Stem van God. Hoe God nog steeds tot zijn kinderen spreekt.'⁶ In het hoofdstuk over geestelijke oorlogsvoering deelt zij verschillende getuigenissen van wat zij meemaakte bij profetische voorbede en geestelijke strijd over volken, gebieden en steden. Het komt nog steeds voor dat God hele steden of gebieden collectief naar bekering leidt, waarbij grote doorbraken voor het evangelie en voor Gods Koninkrijk gezien kunnen worden. Dit ter bemoediging om niet te stoppen met voorbede en strijd voor gezamenlijke bekering. Ook vandaag de dag is het mogelijk, want God is Dezelfde als in de tijd van de Bijbel.

Wel moeten we erkennen dat we in een sterk geïndividualiseerde samenleving leven. Iedereen wil zijn eigen keuzes kunnen maken. Dit zorgt ervoor dat families zich minder makkelijk als geheel bekeren. Soms bekeren ouders zich wel en hun kinderen niet. Andere keren is het andersom. Het is niet meer automatisch zo, dat als de man des huizes zich bekeert, dat zijn hele gezin daarin meegaat. Toch denk ik dat de geestelijke principes van gezamenlijke bekering vandaag de dag nog steeds onverminderd gelden. God is een God van families en dat zal Hij altijd zijn. Wij leren Hem dan ook als Vader aan te spreken. Ik geloof dat het een grote impact heeft als mannen hun geestelijke posities weer in zouden nemen in hun gezin en openlijk voor God zouden kiezen. Als zij voorbede doen voor hun gezin en hun gezin voorgaan in het uitleven van het geloof, zal dit grote impact op gezinnen en families hebben.

⁶ Jacobs, C. (2008). *De Stem van God. Hoe God nog steeds tot zijn kinderen spreekt*. Zeewolde: Uitgeverij Shamar.